

Sand og figurer giver ord til børn og unges svære følelser

I Klubben Rosenvang og Klubben Akva i Viby og bruger klubpædagoger metoden Pædagogisk Sandplay til at sikre og højne medlemmernes mentaliseringsevne og sociale trivsel.

Klubpædagog Kim Nørgaard Jensen var, mildest talt, skeptisk, da han for omkring tre år siden tog med kolleger fra UngiAarhus på kursus i Pædagogisk Sandplay:

”Jeg syntes, det lød som noget værre hippie-fis. En kasse med sand og legetøjsfigurer, jamen altså! Men jeg blev klogere, og i dag er det faktisk en vigtig del af min pædagogiske praksis. For det virker! Og det teoretiske grundlag bag metoden er bundsolidt, hvilket er vigtigt for mig som pædagog,” lyder det fra Kim Nørgaard Jensen, der arbejder i Klubben Akva i Viby.

Pædagogisk Sandplay kan bruges som katalysator til at få børn og unge til at reflektere og sætte ord på det, der er svært at tale om. I UngiAarhus' fritids- og ungdomsklubber er fokus i høj grad på at sikre eller øge børn og unges trivsel, som med jævne mellemrum udfordres som følge af for eksempel skilsmisser, sygdom eller dødsfald i familien, mobning eller konflikter i skolen samt angst, psykiske diagnoser eller andre mentale udfordringer. Metoden udspringer af Sandplay-terapi, men det pædagogiske sigte

er det umiddelbare, nuet og fremtiden, hvor der i terapi kigges bagud, analyseres og tolkes.

”Det er et rigtig godt redskab i forlængelse af, hvad vi i forvejen gør til daglig. Det hjælper både mig og børnene i forhold til at få samtaler i gang, og så er bare det at lege med sandet noget, der kan få enhver til at falde helt til ro,” siger klubpædagog i Klubben Rosenvang i Viby, Pia Lind Jensen.

PÆDAGOGISK SANDPLAY

- Træner mentaliseringsevnen ved at berolige nervesystemet, aktivere sanser og følelser, samt skabe nye forbindelser mellem den ubevidste og bevidste del af hjernen.
- Kan bruges i arbejdet med børn både i og udenfor normalområdet, samt i alderen omkring fire år og opefter.
- Udspringer af Sandplay-terapi, men i Pædagogisk Sandplay er fokus på nuet og fremtiden, og ikke på fortiden.
- Figurerne i Pædagogisk Sandplay er arketyper fra blandt andet myter og fortællinger, og de fungerer som symboler på både det indre og ydre liv. Figurerne hjælper børn og unge med at få konkretiseret, hvordan de har det, og ikke mindst hvordan de kan handle og håndtere fremtiden.

Veje ud af konflikter

Selve indholdet i et Pædagogisk Sandplay-sæt, også kaldet WholeWorldPlay Kit, består af en kasse med modelleringssand og en kasse med særligt udvalgte og meget forskellige figurer, der eksempelvis forestiller en baby, en vred fisk, eventyr- og fantasifigurer, organer som hjerte og hjerne, blomster, huse med videre.

Kim Nørgaard Jensen bruger blandt andet Pædagogisk Sandplay til at hjælpe børn i konflikter via øvelsen 'transformerende følelse': Han beder barnet om at vælge en figur, som repræsenterer, hvordan han eller hun har det lige nu. Dernæst vælger barnet en figur, der repræsenterer, hvordan han eller hun gerne vil have det, og som regel er det at være glad, legende og uden konflikter. Til sidst udpeges tre figurer, der repræsenterer hjælpere, som hjælper barnet frem til at få det som figur nummer to.

"Vores samtaler handler om figurerne, og det gør det lettere for børnene at tale om deres egne ubehagelige følelser. Jeg får også tilbagemeldinger fra dem om, hvordan de i situationer med risiko for konflikt har tænkt på hjælpefigurerne og derved undgået skænderier og slåskampe med klassekammeraterne," siger Kim Nørgaard Jensen og tilføjer, at metoden og måden at spørge på gør, at børnene selv kommer med svarene på, hvordan de ændrer adfærd.

Sand, sanser og samtale

Pia Lind Jensen har ligeledes flere eksempler på, hvordan mere stille piger og drenge i Klubben Rosenvang får ventileret følelser, som de ikke altid giver plads til andre steder:

"Jeg sætter nogle gange bare kasserne med sand og figurer på et bord, og så går der ikke ret lang tid, før børnene kommer nysgerrigt hen til dem og begynder at lege. At have modelleringssand mellem hænderne aktiverer sanserne og sætter gang i samtalerne. Jeg spørger ofte helt åbent, hvordan børnene har det, og så er vi i gang. Vi har blandt andet talt om ensomhed og angst for at miste nogen, man holder af," forklarer Pia Lind Jensen.

